

I EN VERNET VERDEN

– en studie av foreldrenes opplevelser den første tiden etter en prematur fødsel.

Masteroppgave i helse- og sosialfag, av intensivsykepleier Inger Hilde Hagen. Desember 2008.

ABSTRACT

Innledning:

Sett gjennom et livsløpsperspektiv kan det å bli foreldre til et prematurt barn ses på som en forhastet overgang, som dermed kan by på både positive og negative mestringsopplevelser. Tidligere erfaringer, aktuelle svangerskap og fødsel kan få konsekvenser for foreldrenes mestringsfølelser. Hvordan foreldrene opplever oppholdet i neonatalavdelingen kan også få konsekvenser for foreldre-barntilknytningen og for videre livsløp.

Mål:

Å få økt innsikt og forståelse for hvordan foreldre til premature barn opplever å mestre den første tiden like rundt en prematur fødsel, og oppholdet i neonatalavdelingen.

Problemstilling:

Hvilke faktorer påvirker mors og fars opplevelse av mestring rundt en prematur fødsel?

Forskningsspørsmål:

1. Hvilke faktorer fremmer og hvilke faktorer hemmer opplevelsen av mestring
 - Rundt den premature fødselen
 - Under oppholdet i neonatalavdelingen
 - Ved hjemkomst fra neonatalavdelingen
2. Hvilke likheter og forskjeller finnes mellom far og mor sin opplevelse av samme hendelse?
3. Hvilke fellestrekk finnes hos foreldrepar til for tidlig fødte barn?

Det har vært foreldrenes opplevelse av mestring og mangel på mestring som har vært fokus.

Materiale og metode:

Dette er en retrospektiv komparativ studie. Åtte par har vært intervjuet. Hver forelder har blitt intervjuet hver for seg (16 intervju).

Inklusjonskriterier:

- Foreldre til premature barn under GA 32
- Kun foreldre med norsk som morsmål
- Begge foreldrene over 18 år
- Familien var utskrevet fra avdelingen for 1-6 mnd siden
- Begge foreldrene er villig til å la seg intervju

Analyse:

Fenomenologisk systematisk tekstkondensering.

Det kondenserte materialet har blitt gjenoppbygget til 8 narrativer som forteller om fars og mors like og ulike opplevelser ved å bli foreldre til et prematurt barn. Helhetsinntrykket fra de åtte narrativene er videre brukt til å se på fellestrekk mellom parene.

Resultat:

- Tidligere opplevelser rundt svangerskap og fødsel har innvirkning på nåværende premature fødsel.
- Mor og far opplevde den første tiden rundt den premature fødselen som uvirkelig. De hadde en følelse av å være i en tilskuerposisjon, og var preget av motstridende følelser (glede/sorg, håp/fortvilelse).
- Der mor var alvorlig syk etter fødselen hadde far mest fokus på mor enn på barnet, mens mor hadde mest fokus på barnet.
- De aller fleste parene utfylte hverandre for å oppnå økt grad av mestring.
- Foreldrene mente de fikk god informasjon og opplæring til å ta omsorg for barnet sitt, og har stor tillit til personalet i neonatalavdelingen. De følte likevel at de ikke alltid våget å komme med egne tanker og meninger i forhold til hvordan de ønsket å utøve foreldrerollen i avdelingen.
- Mange foreldre opplevde et press, like etter fødsel, på å måtte nærme seg barnet og ta del i stell og omsorgen for de følte seg psykisk klar for det.
- De fleste foreldrene opplevde oppholdet som ledsager i neonatalavdelingen som stressende og slitsom, samtidig opplevde de trygghet. Ledsagerrollen kan oppleves som mer stressende for mor når far ikke har anledning til å være i avdelingen.
- De følte et stadig press på seg til å oppfylle foreldrerollen på perfekt vis og mange opplevde at de ikke alltid strakk til.
- Foreldrene følte behov for å skjerme seg. Samtidig hadde de behov for nærheten og samholdet i avdelingsmiljøet innbydde til.
- Både mor og far har etter en prematur fødsel mer fokus på familierelasjonen etter hjemkomst enn de hadde før. De har erfart at livet er skjært og kan snu brått.

Konklusjon:

Med bakgrunn i studiens funn ser det ut til at foreldre som er ledsagere til premature barn i sykehuset har behov for individuell tilrettelegging for at de skal oppleve å mestre tiden i avdelingen på en positiv måte.

